

'จุฬาอารี' แผนรองรับผู้สูงวัย สหศาสตร์ยกระดับคุณภาพชีวิต > 15

'จุฬาอารี' แผนรองรับผู้สูงวัย สหศาสตร์ยกระดับคุณภาพชีวิต

● ทีมข่าวคุณภาพชีวิต

qualitylife4444@gmail.com

กรุงเทพธุรกิจ ● สังคมสูงวัย อีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่หลายภาคส่วนพยายามผลักดันให้ทุกคนในสังคมเกิดความตระหนักและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนเนื่องด้วยภาวะเด็กเกิดน้อยด้วยคุณภาพ จำนวนแรงงานลดลงและขาดคุณภาพ สังคมไทยแก้ก่อนหรือก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ยังคงเป็นประเทศกำลังพัฒนา ยิ่งสูงอายุนิ่งจนยิ่งอมทุกข์โรค คนรุ่นใหม่ยังไม่ตระหนักและไม่เตรียมการยามสูงอายุ ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น กลุ่มผู้สูงอายุขาดความเข้มแข็ง และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุอย่างสะดวกและปลอดภัย

ด้วยประเด็นความท้าทายในบริบทสังคมสูงวัยของประเทศไทย การทำงานแยกส่วนคงไม่ได้ "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ศูนย์รวมทุกศาสตร์ เครือข่ายต่างๆ 16 หน่วยงาน พร้อมเป็นแกนสานพลัง เพื่อสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรเป็น "จุฬาอารี (Chulalongkorn University Platform for Ageing Research Innovation-Chula ARI)" บูรณาการสรรพศาสตร์ของจุฬาฯ และระดมภาคีรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

อีก 20 ปี 1 ใน 3 เป็นผู้สูงวัย

บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ อธิการบดีจุฬาฯ กล่าวว่า จุฬาอารีเป็นการสานพลังเพื่อรองรับสังคมสูงวัยซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเป็นการหาคำตอบเกี่ยวกับสังคมสูงวัยของประเทศนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นไปตามลักษณะของไทย

บัณฑิต เอื้ออาภรณ์

จิราพร เกศพิชญวัฒนา

เนื่องจากขณะนี้ไทยมีข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนประชากรสูงวัยที่เริ่มมีจำนวนมากขึ้น โดยอีก 20 ปีข้างหน้า ผู้สูงวัยจะมีสัดส่วน 1 ใน 3 ดังนั้นต้องมีการเตรียมพร้อมทุกช่วงอายุเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทุกเรื่องต้องเริ่มด้วยการมีข้อมูลที่ชัดเจน ไม่ใช่การเดาสุ่ม ดังนั้น การทำงานจึงไม่ใช่ศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่งที่จะนำมาปรับใช้ในสังคมสูงวัย แต่ต้องเป็นการบูรณาการหลายศาสตร์ร่วมกัน

โครงการบูรณาการสหศาสตร์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย หรือ จุฬาอารี อยากรเห็นสังคมไทยเป็นสังคมสูงวัยที่มีคุณภาพ จึงสร้างสรรคงานวิจัยเชิงปฏิบัติการที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการพัฒนาเชิงพื้นที่ สร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม รวมถึงสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงวัย

เฟสแรก : แก้ปัญหาสูงวัยในเมือง

วิพรรณ ประจวบเหมาะ คณบดีวิทยาลัยประชากรศาสตร์ ในฐานะหัวหน้าโครงการจุฬาอารี กล่าวว่า ตอนนี้องค์กรไทยมีความตระหนักเกี่ยวกับสังคมผู้สูงวัยน้อยมาก ทั้งที่ประเทศกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างเต็มรูปแบบ จากการสำรวจพบว่าคนไทยมีเพียง 10% เท่านั้น ที่เตรียมเงินไว้สำหรับใช้ชีวิตเมื่ออายุมากขึ้นเกิน 5 ล้านบาท และส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเตรียมแผนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของตนเอง โดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงานอายุ 30-50 ปี ที่จะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุขนาดใหญ่ ทั้งที่จริงๆ แล้วสังคมสูงวัยเข้ามาเร็วมาก หาก

วิพรรณ ประจวบเหมาะ

“

สังคมสูงวัยเข้ามาเร็วมาก
หากไม่มีการเตรียมพร้อม
และตระหนักในเรื่องนี้
จะเกิดปัญหาในการใช้ชีวิต
อย่างแน่นอน

”

“ไม่มีการเตรียมพร้อมและตระหนักในเรื่องนี้
จะเกิดปัญหาในการใช้ชีวิตอย่างแน่นอน

“เฟสแรกของโครงการซึ่งมีการกำหนด
ช่วง 3 ปีแรก **ระดับประเทศ** จะมีการ
จัดทำวิจัยเชิงนโยบาย ในการจัดทำแผน
ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 3 กำหนดทิศทางการ
การทำงานด้านผู้สูงอายุระยะยาวอย่างมี
บูรณาการเชิงรุกนโยบายการวางแผนชีวิต
ครอบครัวและการเกิดที่มีคุณภาพ ส่วน
ระดับชุมชน จัดทำข้อมูลและผลการวิจัย
สู่สาธารณะผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ
เฟ้นรางวัลสถานการณ์ด้านผู้สูงอายุและ
สังคมสูงวัย รวมถึงจัดทำชุดโครงการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการในพื้นที่ พัฒนาและขยาย
พลเมืองต้นแบบที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ
ซึ่งการดำเนินการจัดทำข้อมูลของผู้สูง
อายุนำร่องชุมชนในกรุงเทพมหานคร
ได้แก่ ชุมชนวังทองหลาง ชุมชน
แพร่ภุธร และชุมชนไผ่ลิงโต โดย
ขณะนี้ได้เริ่มลงพื้นที่เก็บข้อมูลแล้ว”
วิพรรณ กล่าว

ฐานข้อมูลแต่ละชุมชน กทม.

วิพรรณ กล่าวต่อว่าชุมชน
เมืองมีความเข้มแข็งน้อย บางแห่ง
ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบเข้าไป
ดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้การช่วย
เหลือ ดูแล การวางแผนเตรียม
การต่างๆ อาจไม่เท่าที่ควร ดังนั้น
**จุฬาอารี จะจัดทำฐานข้อมูลแต่ละ
ชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นระบบเดียวกัน
นำไปสู่การช่วยเหลือ จัดทำแผนดูแล
ผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ที่มีสภาพ
แวดล้อม บริบทแตกต่างกันไป**

เก็บข้อมูลโดยใช้แอปพลิเคชัน
วิเคราะห์ข้อมูล ร่วมมือกับสำนักงาน
สถิติแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กรมการ
ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

“ทุกคณะของจุฬาฯ ได้ทำงาน
วิจัย หรือนวัตกรรมต่างๆ ที่ดำเนิน
การเพื่อยกระดับ พัฒนา ดูแลผู้สูงอายุ
และเตรียมพร้อมรองรับสังคมสูงวัย
แต่ที่ผ่านมาเป็นต่างคณะต่างทำ
จุฬาอารี สหศาสตร์ทำงานเชิงรุกที่
เชื่อมโยงมิติต่างๆ ดำเนินการ 5 ด้าน
ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านประชากร
และสังคม ด้านสุขภาพ ด้านสภาพ
แวดล้อม และด้านเทคโนโลยีและ
นวัตกรรม” วิพรรณกล่าว

ผู้สูงอายุใน กทม.เกือบ 1 ล้านคน

จิราพร เกศพิชญพัฒนา หัวหน้า
กลุ่มพันธกิจการวิจัยด้านสุขภาพ
โครงการจุฬาอารี กล่าวว่าตอนนี้มี
ผู้สูงอายุใน กทม.เกือบ 1 ล้านคน
ซึ่งเมื่อเทียบประชากรทั้งหมดของ

กทม.สัดส่วนของผู้สูงอายุประมาณ
13-14%

ทางคณะและอาจารย์เองได้
เล็งเห็นถึงปัญหาของผู้สูงอายุ
ในเมือง ไม่ว่าจะเป็นความซับซ้อนของ
ชุมชน การใช้ชีวิตที่เร่งรีบ ได้ร่วมกับ
สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.) นำร่องในพื้นที่เขตห้วยขวาง-

วังทองหลางซึ่งมี 11 ชุมชน เพื่อพัฒนา
สังคมสูงวัยทุกมิติทั้งด้านที่อยู่อาศัย
สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และกิจกรรม
ต่างๆ จนทำให้ขณะนี้จากชุมชนต่าง
คนต่างอยู่ กลายเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ
ที่มีความเหนียวแน่น มีศูนย์บวร
ศูนย์รวมการทำกิจกรรมของคน
ทุกกลุ่ม สำหรับโครงการจุฬาอารี
นำต้นแบบดังกล่าวขยายไปยัง
ชุมชนอื่นๆ โดยเน้นการสร้างการ
มีส่วนร่วม เข้าใจ และตระหนัก
เตรียมพร้อมคนทุกวัย

สื่อปรับทัศนคติเลิกเหยียดวัย

ภรณ์ ภูประเสริฐ ผู้อำนวยการ
สำนักสนับสนุนสุขภาพประชากรกลุ่ม
เฉพาะ สสส. กล่าวว่า สสส.พัฒนา
ผู้สูงอายุทั่วประเทศประมาณ 300 กว่า
พื้นที่ การร่วมมือกับจุฬาอารีครั้งนี้
เป็นการแลกเปลี่ยนและเติมเต็ม
ความรู้เข้าด้วยกันเพราะคณาจารย์มี
องค์ความรู้ต้นทุนงานวิจัย นวัตกรรม
นำไปสู่การต่อยอดพัฒนาสังคม
สูงวัยได้ดี เน้นกิจกรรมสร้างความ
เข้มแข็งคนในชุมชนให้เกิดการร่วม
กลุ่มเพราะเมื่อคนเข้มแข็งจะเติมมิติ
ความรู้ด้านไหนก็สามารถทำได้

“ขณะนี้โจทย์ที่ต้องทำ นอกเหนือ
จากต้นแบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยแล้ว
ต้องสร้างสื่อเพื่อเปลี่ยนวิธีคิด ลด
ภาวะเหยียดวัยด้วย **เนื่องจากทัศนคติ
ของคนไทยมักมองผู้สูงอายุไม่ดี
มองเป็นมนุษย์ลุ่มมนุษย์ป่า** จึงต้อง
พยายามนำเสนอผู้สูงอายุในมิติอื่นๆ
เพื่อเปลี่ยนวิธีคิดของคนกลุ่มอื่นๆ
ต่อผู้สูงอายุ” ภรณ์ กล่าว